अरक्षितारं राजानं भार्य्यां चाप्रियवादिनीं । ग्रामकामञ्च गोपालं वनकामञ्च नापितं । १०५०
षडेव तु गुणाः पुंसा न हातव्याः कदाचन । सत्यं दानमनालस्यमनसूया क्षमा धृतिः ।
षडिमानि विनश्यन्ति मुहूर्त्तमनवेक्षणात् । गावः सेवा कृषिर्भार्य्या विद्या वृषलसङ्गतिः ।
षडेते ह्यवमन्यन्ते नित्यं पूर्व्वोपकारिणं । आचार्य्यं शिक्षिताः शिष्याः कृतदाराश्च मातरं ।
नारीं विगतकामाश्च कृतार्थाश्च प्रयोजनं । नावं निस्तीर्णकान्तारा आतुराश्च चिकित्सकं ।
आरोग्यमानृण्यमविप्रवासः सद्भिर्मनुष्यैः सह संप्रयोगः । सप्रत्यया वृत्तिरभीतवासः षड्जीवलोकस्य सुखानि राजन् । १०५५
दुर्घृणी त्वसन्तुष्टः क्रोधनो नित्यशङ्कितः । परभाग्योपजीवी च षडेते नित्यदुःखिताः ।
अर्थागमो नित्यमरोगिता च प्रिया च भार्य्या प्रियवादिनी च । वश्यश्च पुत्रोऽर्थकरी च विद्या षड्जीवलोकस्य सुखानि राजन् ।
षण्णामात्मनि नित्यानामैश्वर्य्यं योऽधिगच्छति । न स पापैः कुतोऽनर्थैर्युज्यते विजितेन्द्रियः ।
षडिमे षट्सु जीवन्ति सप्तमो नोपलभ्यते । चौराः प्रमत्ते जीवन्ति व्याधितेषु चिकित्सकाः ।
प्रमदाः कामयानेषु यजमानेषु याजकाः । राजा विवदमानेषु नित्यं मूर्खेषु पण्डिताः । १०६०
सप्त दोषाः सदा राज्ञा हातव्या व्यसनोदयाः । प्रायशो यैर्व्विनश्यन्ति कृतमूला अपीश्वराः ।
स्त्रियोऽक्षा मृगया पानं वाक्पारुष्यञ्च पञ्चमं । महच्च दण्डपारुष्यमर्थदूषणमेव च ।
अष्टौ पूर्व्वनिमित्तानि नरस्य विनशिष्यतः । ब्राह्मणान् प्रथमं द्वेष्टि ब्राह्मणैश्च विरुध्यते ।
ब्राह्मणस्वानि चादत्ते ब्राह्मणांश्च जिघांसति । रमते निन्दयाचैषां प्रशंसां नाभिनन्दति ।
नैतान् स्मरति कृत्येषु याचितश्चाभ्यसूयति । एतान् दोषान् नरः प्राज्ञो बुध्येदुद्धा विसर्जयेत् । १०६५
अष्टाविमानि हर्षस्य नवातीतानि भारत । वर्त्तमानानि दृश्यन्ते तान्येव सुसुखान्यपि ।
समागमश्च सखिभिर्महांश्चैव धनागमः । पुत्रेण च परिष्वङ्गस्सन्निपातश्च मैथुने ।
समये च प्रियालापः स्वयूथेषु समुन्नतिः । अभिप्रेतस्य लाभश्च पूजा च जनसंसदि ।
अष्टौ गुणाः पुरुषं दीपयन्ति प्रज्ञा च कौल्यञ्च दमः श्रुतञ्च । पराक्रमश्चाबहुभाषिता च दानं यथाशक्ति कृतज्ञता च ।
नवद्वारमिदं वेश्म त्रिस्थूणं पञ्चसाक्षिकं । क्षेत्रज्ञाधिष्ठितं विद्वान् यो वेद स परः कविः । १०७०
दश धर्म्मं न जानन्ति धृतराष्ट्र निबोध तान् । मत्तः प्रमत्त उन्मत्तः श्रान्तः क्रुद्धो बुभुक्षितः ।
त्वरमाणश्च लुब्धश्च भीतः कामी च ते दश । तस्मादेतेषु सर्व्वेषु न प्रसज्जेत पण्डितः ।
अत्रैवोदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं । पुत्रार्थमसुरेन्द्रेण गीतञ्चैव सुधन्वना ।
यः काममन्यू प्रजहाति राजा पात्रे प्रतिष्ठापयते धनञ्च । विशेषविच्छ्रुतवान् क्षिप्रकारी तं सर्व्वलोकः कुरुते प्रमाणं ।
जानाति विश्वासयितुं मनुष्यान् विज्ञातदोषेषु दधाति दण्डं । जानाति मात्राञ्च तथा क्षमाञ्च तं तादृशं श्रीर्जुषते समग्रा । १०७५
सुदुर्ब्बलं नावजानाति कञ्चिद्युक्तो रिपुं सेवते बुद्धिपूर्व्वं । न विग्रहं रोचयते बलस्थैः काले च यो विक्रमते स धीरः ।
प्राप्यापदं न व्यथते कदाचिदुद्योगमन्विच्छति चाप्रमत्तः । दुःखञ्च काले सहते महात्मा धुरन्धरस्तस्य जिताः सपत्नाः ।
अनर्थकं विप्रवासं गृहेभ्यः पापैः सन्धिं परदाराभिमर्षं । दम्भं स्तैन्यं पैशुनं मद्यपानं न सेवते यश्च सुखी सदैव ।